

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون غور

پوهنځی تعلیم و تربیه

کمیته تدوین، تطبیق و ارزیابی پلان استراتیژیک

پلان استراتیژیک پنج ساله پوهنځی تعلیم و تربیه

(۱۴۰۵-۱۴۰۹) ه.ش

سال تدوین خزان ۱۴۰۴ ه.ش

پیش‌گفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاه والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين نبينا محمد و على آله واصحابه اجمعين.

در عصر امروز، نظام‌های آموزشی بیش از هر زمان دیگر نیازمند بازنگری، نوآوری و برنامه‌ریزی هدفمند اند تا بتوانند پاسخ‌گوی نیازهای رو به رشد جامعه و نسل‌های آینده باشند. پوهنحی تعلیم و تربیه به عنوان یکی از نهادهای علمی در تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و آگاه، رسالت بزرگی را در راستای ارتقای کیفیت آموزش و پرورش بر دوش دارد.

تدوین پلان استراتژیک پوهنحی تعلیم و تربیه، گامی استوار در جهت تعیین مسیر روشن، اهداف بلندمدت، و راهکارهای عملی برای دستیابی به توسعه علمی، بهبود ساختارهای آموزشی، و تقویت ظرفیت‌های انسانی و مدیریتی این نهاد علمی این پلان با مشارکت فعال استادان، متخصصان، و همکاران دلسوز تهیه گردیده و بازتاب‌دهنده دیدگاه‌های علمی، تجربیات عملی، و آرمان‌های مشترک ماست. امید است این سند استراتژیک بتواند به عنوان نقشه‌ی راهی مؤثر، زمینه‌ساز تحولات مثبت در عرصه تعلیم و تربیه گردد و ما را در تحقق چشم‌اندازهای علمی و فرهنگی یاری رساند.

والسلام

کمیته تدوین پلان استراتژیک پوهنحی تعلیم و تربیه

بسم الله الرحمن الرحيم

لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

سپاس‌گزاری

در قدم نخست الله را شاکر و سپاس‌گزارم به خاطر همه نعمت‌های خوبش به ویژه نعمت توفیق که برای ما عطاء نمود. در قدم دوم با نهایت امتنان و افتخار، مراتب سپاس و قدردانی خویش را از تمام دوستان، همکاران و اعضای محترم کمیته تدوین پلان استراتژیک پوهنچی تعلیم و تربیه ابراز می‌دارم که با تعهد، تخصص و همکاری بی‌دریغ خویش در تدوین پلان استراتژیک این پوهنچی سهم ارزنده‌ای ایفا نمودند. تلاش‌های شبانه‌روزی، تبادل اندیشه‌ها، تحلیل‌های دقیق و روحیه‌ی همکاری شما عزیزان، ما را قادر ساخت تا بتوانیم یک پلان استراتژیک روشن و هدفمند را برای پوهنچی تعلیم و تربیه تدوین نماییم.

این پلان نه تنها بازتاب‌دهنده‌ی آرمان‌های علمی ماست، بلکه نشان‌دهنده‌ی همبستگی و تعهد جمعی ما برای خدمت به نسل آینده و بهبود نظام آموزشی کشور می‌باشد. بار دیگر از صمیم قلب از حضور فعال، دیدگاه‌های سازنده و حمایت‌های بی‌وقفه‌ی شما سپاس‌گزاری می‌نمایم. امیدوارم این گام مهم، سرآغاز تحولات مثبت و دستاوردهای بزرگ در مسیر تعلیم و تربیه باشد.

والسلام

پوهنمل فضل احمد فروزان

مسئول کمیته تدوین پلان استراتژیک پوهنچی تعلیم و تربیه

مفاهیم

برخی از اصطلاحات که در یک سند بیشتر بکار می‌رود بنام مفاهیم یاد می‌گردد، در این سند نیز بعضی از مفاهیم بکار رفته، که نیاز است به‌طور مشخص تعریف شود.

برنامه عبارت از یک مجموعه‌ای از فعالیت‌های سازمان یافته گفته می‌شود که برای رسیدن به یک هدف مشخص طراحی شده‌اند. و یا مجموعه‌ای از اقدامات سازمان یافته است جهت رسیدن به یک هدف خاص طراحی شده باشند.

استراتیژی عبارت از برنامه‌ی بلند مدت می‌باشد که برای بهبود فرایند آموزش و یادگیری طراحی می‌شود

برنامه استراتیژی عبارت از یک سند است که سازمان‌ها، نهادهای تحصیلی برای تعیین جهت گیری‌های بزرگ و دستیابی به هدف بلندمدت خود طرح می‌کنند و یا برنامه استراتیژیک یک نقشه است که به نهاد کمک می‌کند تا منابع خود را بطور موثر مدیریت نموده و در مسیر درست حرکت کند.

تدوین عبارت از یک فرایند سازمان‌دهی، تنظیم و آماده‌سازی مطالب، اطلاعات یا محتوا بشکل منسجم و ساختارمند گفته می‌شود. **اجراء** عبارت از عملی‌سازی یک برنامه، طرح یا دستورالعمل گفته می‌شود و یا مرحله است که بعد از برنامه‌ی ریزی و تصمیم‌گیری انجام می‌شود و هدف آن تحقق اهداف تعیین شده است.

ارزیابی عبارت از بررسی نحوه اجرای یک برنامه گفته می‌شود و یا تحلیل و قضاوت در باره عملکرد، کیفیت، ارزش یا تاثیر یک برنامه می‌باشد که هدف اصلی آن جمع‌آوری اطلاعات برای تصمیم‌گیری‌های آگاهانه و بهبود عملکرد است.

دیدگاه عبارت از یک طرز فکر، نگرش و یا زاویه چشم انداز یک فرد یا نهاد تحصیلی می‌باشد که تحت تاثیر عوامل مختلف (تجربیات، دانش، ارزش‌ها، فرهنگ و شرایط محیطی) شکل می‌گیرد.

ماموریت عبارت از دلیل وجود یک فرد، نهاد و یا سازمان گفته می‌شود و بیان می‌دارد که چرا یک نهاد وجود دارد و چی ارزش‌های را دنبال می‌کند.

هدف عبارت از مقصد و یا نتیجه پیش‌بینی شده مشخص که یک فرد یا نهاد قصد دارد در یک مدت زمان معین به آن برسد. هدف می‌تواند بلندمدت، کوتا مدت، میان مدت و شخصی باشند.

ارزش عبارت از اهمیت، اعتبار و یا سودمندی چیزی از نظر یک فرد، نهاد و یا جامعه گفته می‌شود ارزش‌ها معمولاً به‌عنوان معیاری برای تصمیم‌گیری، قضاوت و تعیین اولویت‌ها استفاده می‌شوند.

ماتریکس عبارت از یک ساختار سازمانی است که در آن کارمندان به‌طور هم زمان به چندین مدیر گزارش می‌دهند که ترکیبی از ساختارهای وظیفه‌ای و پروژه‌ای است و معمولاً در نهادها استفاده می‌شود.

تحلیل عبارت از جریان بررسی، تجزیه و تفسیر داده‌ها، اطلاعات یا مسایل که به منظور درک بهتر نقاط قوت و ضعف استفاده می‌شود.

ماتریکس تحلیل عوامل داخلی ساختار مربوط به درون نهاد تحصیلی بوده که زیر کنترل و مدیریت نهاد می‌باشند و به دو دسته قوت‌ها و ضعف‌ها تقسیم می‌شوند، که از طریق ماتریکس تحلیل عوامل داخلی تجزیه و تحلیل می‌شوند.

ماتریکس تحلیل عوامل خارجی عبارت از فرایند بررسی، مشاهده و تفسیر فرصت‌ها و تهدیدهای یک نهاد تحصیلی که با توجه به ماتریکس تحلیل عوامل خارجی مطالعه و تجزیه و تحلیل می‌شود.

ماتریکس عوامل داخلی و خارجی یکی از ابزارهای مناسب برای تطبیق یا مقایسهٔ مطالعه عوامل داخلی و خارجی است، که زمینه ساز تعیین حالت استراتژیک نهاد تحصیلی شده و راه را برای انتخاب مناسب‌ترین استراتژی‌ها مساعد می‌سازد.

سوات (SWOT) عبارت از یک چارچوب تحلیلی است که به فرد یا نهاد کمک می‌کند تا نقاط قوت، نقاط ضعف داخلی، فرصت‌ها و تهدیدهای خارجی را بررسی کرده به اساس اطلاعات بدست آمده، استراتژی‌های مناسبی طراحی کنند.

نقاط قوت عبارت از مهارت‌ها، توانایی‌ها و یا ویژه‌گی‌های است که یک فرد یا یک نهاد را برای رسیدن به هدفش کمک می‌کند می‌تواند بیرونی و یا درونی باشند.

نقاط ضعف عبارت از محدودیت‌ها، کمبودی‌ها و یا جنبه‌های اند که مانع پیشرفت یک فرد یا نهاد شوند. نقاط ضعف به فرد یا نهاد کمک می‌کند تا برای بهبود یا مدیریت آن‌ها برنامه‌ریزی کنند.

فرصت عبارت از موقعیت یا شرایط است که می‌توانند به افراد یا نهاد کمک کنند تا به اهداف خود برسند.

تهدید عبارت از عوامل یا شرایطی‌اند که می‌توانند مانع پیشرفت یک فرد یا نهاد شوند یا به آن‌ها آسیب برسانند که معمولاً از محیط بیرونی ناشی می‌شوند.

استراتژی‌های تهاجمی (SO) عبارت از رویکردهای اند که نهاد یا افراد جهت دستیابی به رشد سریع، افزایش سهم بازار یا ایجاد مزیت‌های رقابتی قوی از آن‌ها استفاده می‌کنند. هدف اصلی استراتژی‌های تهاجمی پیشی گرفتن از رقبای است.

استراتژی‌های محافظه کارانه (WO) عبارت از رویکردهای اند که فرد یا نهاد برای کاهش خطر، حفظ ثبات و جلوگیری از ضررها احتمالی از آن استفاده می‌کنند.

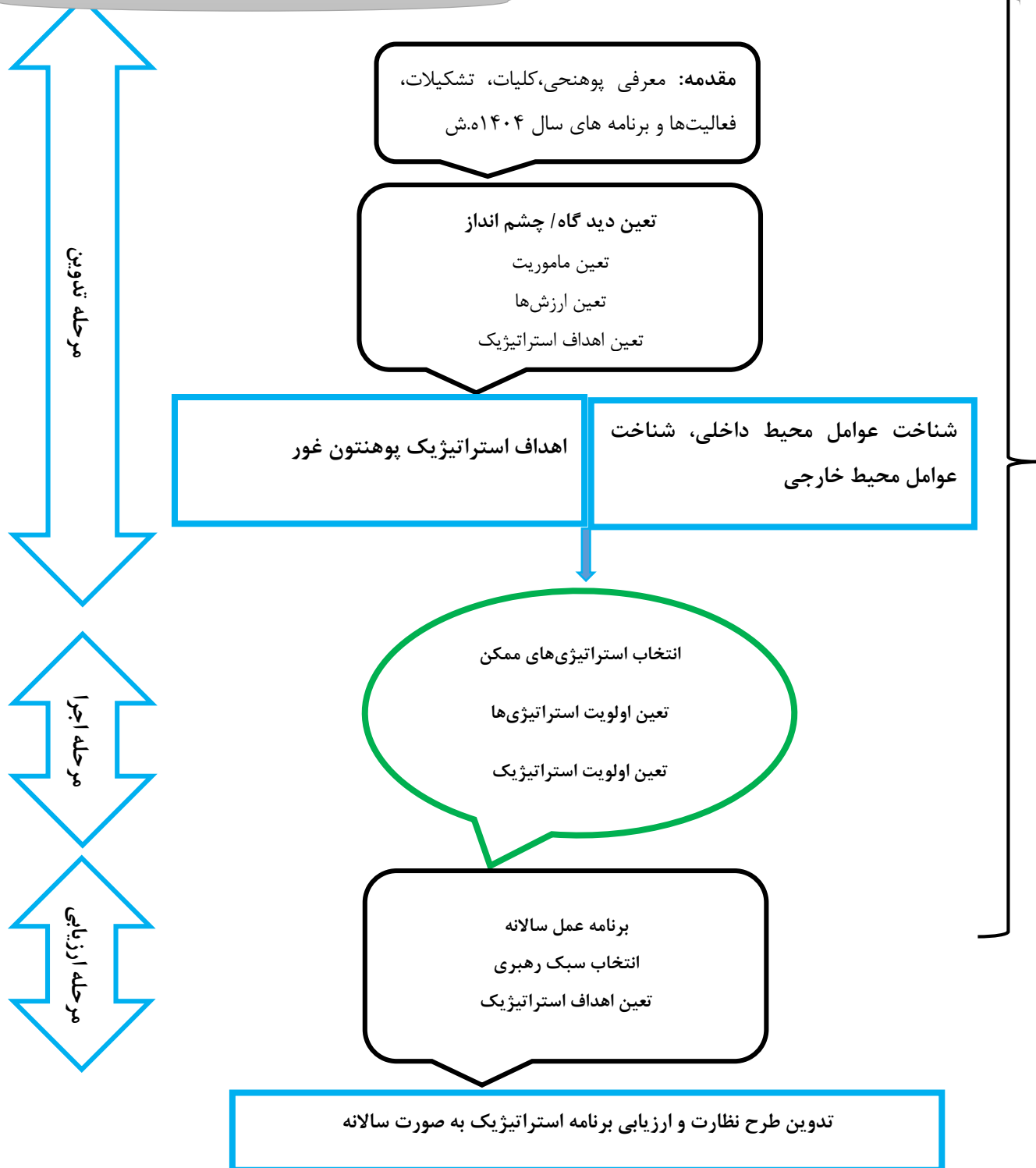
استراتژی‌های رقابتی (ST) عبارت از رویکردهای اند که فرد یا نهاد کسب مزیت رقابتی و پیشی گرفتن از رقبای استفاده می‌کنند که استراتژی‌ها به اساس تحلیل محیط رقابتی، نقاط قوت نهاد و نیازهای جامعه طراحی می‌شود.

استراتژی‌های تدافعی (WT) عبارت از رویکردهای اند که نهادها برای محافظت از موقعیت خود در بازار، کاهش تهدیدات رقابتی و حفظ سهم خود در بازار کار استفاده می‌کنند.

چارچوب برنامه‌ی استراتژیک پوهنحی تعلیم و تربیه

چارچوب پلان استراتژیک پوهنحی تعلیم و تربیه در مطابقت با پلان استراتژیک پوهنتون غور و رهنمود پلان استراتژیک برای پوهنتون‌ها، در هفت گام و سه مرحله تشکیل شده است. مرحله اول شامل؛ فصل اول مقدمه، فصل دوم دیدگاه، مأموریت و اهداف پوهنحی را در بر داشته، فصل سوم به تحلیل عوامل داخلی و خارجی پرداخته است و فصل چهارم شامل استراتژی‌های پوهنحی تعلیم و تربیه، تعیین اولویت استراتژی‌ها و تدوین برنامه عملی می‌باشد. در چارچوب پلان استراتژیک پوهنحی تعلیم و تربیه از مدل اول پیشنهادی رهنمود پلان استراتژیک برای پوهنتون‌ها استفاده شده که قرار ذیل ارائه شده است.

چهارچوب پلان استراتیژیک

بیانیه رئیس پوهنځی

« قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ » [الزمر: ٩]

همان‌طور که الله تبارک و تعالی فرموده است: بگو آیا برابر اند آنانی که می‌دانند و آنانی که نمی‌دانند ای صاحبان خرد. هویداست که هرگز برابر نیست، در پرتو آیه مبارکه فوق آشکار است که تعلیم و تربیه و آنچه که محوریت تعلیم و تربیت را شکل می‌دهد اماکن علمی است که تقسیمات و شعبات مختلف مانند: مدارس، مکاتب، دارالعلوم‌ها، پوهنتون‌ها و پوهنځی‌ها را شکل می‌دهند و این‌ها کلمات می‌باشند که جهان را متحول ساخته و پیشرفت‌ها و نوآوری‌های جدید را پیش‌کش جامعه نموده‌است. تکنالوژی‌های نوین که بر اساس دانش بشر ساخته و انکشاف داده می‌شوند، از عمده ترین و موثرترین ابزارها در جهان است که زندگی بشر را به‌صورت مدرن آن شکل داده است. کاربردی شدن علوم معاصر و تکنالوژی عصر جدید بخش انکار ناپذیر جامعه ما را تشکیل می‌دهند. ما به منظور رسیدن به جامعه خودکفا، پیشرفته و رقابت با کشورهای مدرن دنیا نیازمند به آموزش دینی، عصری و یادگیری دانش نوین هستیم. تعلیم و تربیه یک دانش پویا و مدرن است که در خود ده‌ها رشته مختلف را جا داده است، کشورهای جهان و منطقه نظر به سطح امکانات و داشتن کادر های علمی، زمینه‌ی تعلیم و تربیه را در رشته‌های مختلف مهیا نموده‌است که در اینجا پوهنځی تعلیم و تربیه پوهنتون غور با ایجاد یازده دیپارتمنت زمینه‌ی آموزش را در بخش‌های عمده‌ی از علوم برای جوانان کشور مهیا ساخته است. هیات رهبری، استادان و کارمندان پوهنځی تعلیم و تربیه همواره تلاش می‌کنند تا زمینه‌های تحصیل، تدریس و تحقیق را با معیارهای قبول شده وزارت تحصیلات عالی امارت اسلامی افغانستان فراهم ساخته و از هیچ نوع تلاش دریغ نورزند.

در اخیر جا دارد از همه اعضای محترم کادری، اداری و محصلان گرامی بخاطر سخت کوشی، تلاش و شریک سازی نظریات شان به منظور تهیه پلان استراتیژیک سپاس‌گزاری نمایم.

با احترام

پوهندوی جمعه‌خان پښمان

رئیس پوهنځی تعلیم و تربیه

فصل اول

۱	مقدمه
۲	اهمیت پلان استراتژیک برای پوهنحی تعلیم و تربیه
۲	تشکیل کمیته تدوین پلان استراتژیک
۳	اهمیت پوهنحی تعلیم و تربیه
۳	تاریخچه پوهنحی تعلیم و تربیه
۴	دبپارتمنت های پوهنحی تعلیم و تربیه
۱۳	امکانات
۱۳	کمیته های فعال در سطح پوهنحی
۱۷	مطالعات و تحقیقات علمی

فصل دوم

۱۹	دیدگاه (Vision)
۱۹	مأموریت (Mission)
۱۹	ارزش ها
۲۰	اهداف اساسی و آموزشی پوهنحی تعلیم و تربیه
۲۱	برنامه های میان مدت پوهنحی بر اساس اهداف ۱۱ یازده گانه پوهنتون

عوامل محیطی

Error! Bookmark not defined.

Error! Bookmark not defined. عوامل محیطی داخلی

Error! Bookmark not defined. عوامل محیطی خارجی

فصل سوم

Error! Bookmark not defined.	تحلیل عوامل داخلی و خارجی
Error! Bookmark not defined.	مقایسه عوامل محیطی (داخلی و خارجی)

فصل چهارم

۲۴	استراتژی ها پوهنحی تعلیم و تربیه
Error! Bookmark not defined.	اجرای استراتژی ها
Error! Bookmark not defined.	ارزیابی استراتژی ها

فصل اول

کلیات

مقدمه

بنام آنکه هستی نام ازو یافت فلک جنبش زمین آرام ازو یافت

تعلیم و تربیه نیاز ضروری بشر است به گونه‌ای که در طول حیات خود، پیوسته بدان نیازمند است. از این رو از دیرزمان این امر مورد توجه مربیان بزرگ و مصلحان اجتماعی بوده است قرآن کریم و تعلیم اسلامی نیز توجه خاص به مسئله تعلیم و تربیت دارد. از طرفی آشنایی با اندیشه‌های فلسفی تعلیم و تربیت قدیم و معاصر، بررسی، تحلیل و نقد آنها برای یک متفکر و مربی تعلیم و تربیت خصوصاً مسلمانان امری ضروری است؛ زیرا می‌تواند مقدمه‌ای برای تدوین یک نظام تعلیم و تربیت برمبنای اندیشه اسلامی باشد.

تعلیم و تربیه یکی از بنیادهای زندگی اجتماعی انسان است و همواره در زندگی بشر مؤثر بوده، رابطه بین آموزش و پرورش با رشد و گسترش فرهنگ و توسعه جوامع تا بدان حد است که می‌توان گفت: به هر نسبت جامعه به پایه والاتری از فرهنگ و تکامل برسد، نقش آموزش و پرورش در پایه‌های برتر است.

پیامبر اسلام صلی الله علیه و سلم معلم و مربی بشریت برای ارزش تعلیم و تربیت چنین فرموده است: إنما بعثت معلماً ترجمه: (من معلم فرستاده شده‌ام). از نظر کانت، هنر تعلیم و تربیه و حکومتداری در بین تمامی ابداعات بشری از همه دشوارتر است. به عبارت دیگر، او بیان داشته است که بشر تنها با تعلیم و تربیت آدم می‌تواند شد.

بر همین اساس است که فیلسوفان و متفکران، چه در دوران باستان و چه در دوران معاصر بر پرورش جنبه‌های گوناگون انسان تاکید کرده‌اند تا آدمی بدین وسیله با خود، با طبیعت و با دیگران سازگاری یابد. با این همه نظام‌های گوناگون سیاسی و مذهبی و فرقه‌ای چه بسا این نکته‌ها را نادیده گرفته، هم به انسان و هم به آموزش و پرورش همچون وسیله‌ای برای پیشبرد هدف‌های خود نگریسته‌اند.

می‌توان گفت کسب خیر و نیل به سعادت، خود به خود انجام نمی‌گیرد و در یک زندگی اجتماعی است که افراد این توانایی را کسب می‌کنند که به این هدف بزرگ نائل شوند، منتها این امر نیز خود مستلزم برخی ملزومات خاص است که بدون وجود آنها این امر غیر ممکن خواهد بود و اینجاست که بحث تعلیم و تربیه به‌عنوان یکی از این ملزومات مطرح می‌شود.

باتوجه به مباحث فوق پوهنحی تعلیم و تربیه با تیم کاری متخصصین کادری و اداری تلاش می‌ورزد تا در پرتو ارزش‌های دینی و فرهنگی کشور برای آینده جوانان وطن مصدر خدمت باشند.

اهمیت پلان استراتژیک برای پوهنحی تعلیم و تربیه

پلان استراتژیک برای هر پوهنحی یا مؤسسه تحصیلی به‌عنوان نقشه‌ی راه می‌باشد. بر اساس همین ویژه‌گی، پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور در هر پنج سال، پلان استراتژیک خود را با توجه به فعالیت‌های سال‌های قبل و تغییرات جدید در ساحه پیشرفت فعالیت‌ها در بخش‌های علمی، تدریسی، اداری و زیربنای که بتواند بازتاب دهنده‌ی دیدگاه، رسالت، اهداف، ارزش‌ها، قوت‌ها، ضعف‌ها، چالش‌ها و فرصت‌های پوهنحی تعلیم و تربیه باشد، مورد بررسی و تطبیق قرار می‌دهد.

پلان استراتژیک به‌عنوان نقشه‌ی کاری برای هر نهاد تحصیلی به حساب می‌رود؛ زیرا موجودیت پلان استراتژیک جهت رسیدن یک نهاد به اهداف معینه یک امر حیاتی می‌باشد، که بر اساس آن نهاد تحصیلی فعالیت‌های خویش را آماده می‌سازد.

پوهنحی تعلیم و تربیه سعی می‌نماید تا برنامه‌ها و طرح‌های کوتاه مدت، میان مدت و طولانی مدت خویش را از زمان تأسیس آن تا اکنون برای تربیه کادرهای علمی و اکادمیک مطابق معیارها و استندردهای وزارت محترم تحصیلات عالی تنظیم و به پیش‌برد و خدمات خوب و باکیفیت را برای اولاد وطن و جوانان این مرز بوم آماده نماید.

تشکیل کمیته تدوین پلان استراتژیک

پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور به اساس فیصله مورخ ۲۲ / ۱۱ / ۱۴۰۳ ه.ش شورای علمی پوهنحی خویش، اعضای کمیته تدوین پلان استراتژیک پوهنحی را از آمرین و اساتید محترم این پوهنحی در سال دوم تعیین نموده که درپرتوکل شماره (۱۱) صفحه (۱۱) کتاب جلسات نیز ثبت می‌باشد. این کمیته به تعقیب کمیته قبلی کارهای خود را از همین زمان آغاز خواهند نمود.

- ۱- پوهنمل فضل احمدفروزان آمردیپارتمنت فزیک مسول کمیته
- ۲- پوهنمل جمعه خان پژمان رئیس پوهنخی عضو
- ۳- پوهندوی موسی لعلی آمردیپارتمنت تاریخ عضو
- ۴- پوهنمل بشیر احمدعاصم آمردیپارتمنت بیولوژی عضو
- ۵- پوهندوی عوض برومند استاد فزیک عضو
- ۶- پوهنمل قاسم فرهنگ استاد روانشناسی عضو
- ۷- پوهندوی محمد انور عرفان استاد کیمیا عضو

اهمیت پوهنچی تعلیم و تربیه

پوهنچی تعلیم و تربیه یکی از اساسی‌ترین نهادهای علمی در هر جامعه است که نقش کلیدی در توسعه منابع بشری دارد. این پوهنچی مسئول تربیت معلمان و متخصصانی است که می‌توانند نسل‌های آینده را برای پیشرفت علمی، فرهنگی و اخلاقی آماده سازند. آموزش با کیفیت در این زمینه نه تنها سطح دانش عمومی را بالا می‌برد، بلکه به تقویت هویت ملی و اجتماعی نیز کمک می‌کند. یکی از مهم‌ترین مزایای پوهنچی تعلیم و تربیه، تأمین نیروی انسانی متخصص برای نظام تحصیلی است. فارغ‌التحصیلان این پوهنچی به‌عنوان معلمان، مدیران، مشاوران و محققان در عرصه‌های مختلف تعلیم و تربیه فعالیت می‌کنند و از طریق روش‌های مدرن تدریس، کیفیت یادگیری را در مکاتب و دانشگاه‌ها بهبود می‌بخشند.

تعلیم و تربیه نه تنها به یادگیری علمی محدود نمی‌شود، بلکه ابعاد اخلاقی، اجتماعی و روان‌شناسی معلمان و محصلان را نیز در بر می‌گیرد. این پوهنچی برنامه‌هایی را تدوین می‌کند که به توسعه شخصیت متعلمان، تقویت مهارت‌های تفکر انتقادی و حل مسئله، پرورش روحیه همکاری و همدیگرپذیری کمک می‌کند. بدین ترتیب، فارغ‌التحصیلان این پوهنچی می‌توانند تأثیر مثبت و ماندگاری بر جامعه داشته باشند. در جوامع در حال توسعه، پوهنچی تعلیم و تربیه نقشی اساسی در کاهش بی‌سوادی و افزایش سطح آگاهی عمومی ایفا می‌کند. سیستم‌های آموزشی که بر اساس تحقیق‌های علمی و روش‌های نوین تدریس عمل می‌کنند، می‌توانند کیفیت آموزش را بالا برده و دسترسی به دانش را برای تمام اقشار جامعه تسهیل کنند.

در نهایت، پوهنچی تعلیم و تربیه ستون فقرات توسعه پایدار یک کشور است. بدون سرمایه‌گذاری در آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر، هیچ جامعه‌ای نمی‌تواند به رشد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی مطلوب دست یابد. از این‌رو، حمایت از این نهاد علمی و ارتقای کیفیت آن باید یکی از اولویت‌های اصلی هر دولت و جامعه باشد، تا بتواند آینده روشن‌تر و پربارتر برای نسل‌های آینده رقم بزند.

تاریخچه پوهنچی تعلیم و تربیه

پوهنچی تعلیم و تربیه در سال ۱۳۹۱ ه.ش با منظوری دو دپپارتمنت (ریاضی- فزیک و کیمیا- بیولوژی) در چوکات پوهنتون غور آغاز به فعالیت نموده است. و از بدو تأسیس م‌صروف آموزش کادرها و معلمین م‌سلکی در بخش‌های علوم دینی، علوم ساینسی، ریاضیات و علوم انسانی می‌با شد. این پوهنچی در ت‌شکیلات فعلی ۱۴۰۳ هـ ش خود یازده دپپارتمنت (ریاضی، فزیک، کیمیا، بیولوژی، آموزش کمپیوتر، علوم و فرهنگ اسلامی، ادبیات دری، ادبیات انگلیسی، روانشناسی، ادبیات پشتو و تاریخ) پنج مدیریت (مدیریت عمومی تدریسی، مدیریت اجرایی، مدیریت لابرات آموزش کمپیوتر و مدیریت لابرات کیمیا)، به تعداد ۵۸ تن اعضای کادری و ۲ تن کارکن خدماتی دارد؛ مدت تحصیل در این پوهنچی هشت س‌مستر است که محصلان مضامین اساسی، مسلکی، پوهنتون شمول، اختیاری و مضامین تخصصی را فرا می‌گیرند. تدریس در این پوهنچی به زبان‌های ملی صورت می‌گیرد و تمام دروس عملی و نظری با استفاده از تکنالوژی عصری ارائه و با یک دوره‌ی تدریس آموزی و سایر برنامه‌های عملی تکمیل می‌گردد. نصاب درسی پوهنچی به صورت معیاری و برابر با تقاضای جامعه توسط ریاست محترم نصاب تحصیلی مقام محترم وزارت تحصیلات عالی ترتیب گردیده است. محصلان پوهنچی تعلیم و تربیه بر علاوه آموزش مسایل نظری در س‌مسترهای هفتم و هشتم جهت فراگیری موضوعات عملی به دوره‌های تدریس آموزی مکاتب فرستاده می‌شوند تا مباحث نظری را که در این پوهنچی

فراگرفته، زمینه‌های عملی آن را در مکاتب مشاهده نمایند. پوهنچی تعلیم و تربیه مدت پنج سال را در تعمیرهای کرایه فعالیت داشته و از سال ۱۳۹۶ ه.ش بدین سو در جایداد اصلی پوهنتون غور که در منطقه‌ی پوزه لیج شهر فیروزکوه موقعیت دارد تغییر مکان نموده است و تا کنون در آنجا فعالیت می‌نماید.

این پوهنچی تا حال توانسته است طی هشت دور فراغت موفق خود به ترتیب در سال ۱۳۹۴ ه.ش به تعداد ۱۳۳ تن، در سال ۱۳۹۵ ه.ش به تعداد ۱۱۲ تن، در سال ۱۳۹۶ ه.ش به تعداد ۱۵۱ تن، در سال ۱۳۹۷ ه.ش به تعداد ۱۳۴ تن، در سال ۱۳۹۸ ه.ش به تعداد ۴۰۱ تن، در سال ۱۴۰۰ ه.ش به تعداد ۳۸۴ تن، در سال ۱۴۰۱ ه.ش به تعداد ۳۵۴ تن، در سال ۱۴۰۲ ه.ش به تعداد ۲۶۳ تن و در سال ۱۴۰۳ ه.ش به تعداد ۲۳۹ تن که در مجموع طی هشت دور به تعداد ۲۳۵۷ تن را به سویه لیسانس به جامعه تقدیم نموده‌است، که فارغان این پوهنچی به‌عنوان کادرهای علمی و معلمان مسلکی به صورت چشم‌گیر به پوهنتون‌ها/مؤسسات تحصیلات عالی و ادارات دولتی و خصوصی جذب و مصدر خدمت به جامعه گردیده‌اند.

دیپارتمنت‌های پوهنچی تعلیم و تربیه

پوهنچی تعلیم و تربیه دارای یازده دیپارتمنت می‌باشد که در رابطه به هرکدام آنها معلومات ارایه خواهد شد.

(۱) دیپارتمنت علوم و فرهنگ اسلامی

دیپارتمنت علوم و فرهنگ اسلامی به عنوان یک رشته اکادمیک رسماً فعالیت خود را در سال ۱۳۹۳ ه.ش در قالب پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور آغاز کرد. این دیپارتمنت اولین رشته علمی دینی در قالب پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور بود که شیفتگان علم و دانش را جمع نموده و فعالیت‌اش را در راستای ترقی و شکوفایی هرچه بیشتر علوم دینی در حوزه تعلیم و تربیت معلمان دینی و مسلکی جهت تقدیم به معارف اسلامی به ویژه معارف کشور مان که اشد نیاز به معلمان دینی مسلکی دارد، آغاز نمود. همچنان در کنار آموزش دروس علوم اسلامی این دیپارتمنت همواره دوره‌های آموزشی، سمینارهای علمی و دینی و صنف‌های تقویتی را برگزار کرده است. همچنان در بعد فعالیت‌های علمی یعنی تحقیق، تألیف، ترجمه و نشر مقالات؛ کادر علمی این دیپارتمنت از هیچ نوع کوشش دریغ ننمودند. قابل ذکر است که این دیپارتمنت از زمان آغاز فعالیتش تاکنون چهار دوره فارغ‌التحصیلان را تقدیم جامعه کرده است.

جدول (۱-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت علوم و فرهنگ اسلامی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

ردیف	شهرت	رتبه علمی		درجه تحصیل	ملاحظات
		نام پدر	نام و تخلص		
۱	عبدالله صادق	فضل الله	پوهنیار	ماستر	
۲	محمد نبی رحیمی	عبدالشکور	پوهنیار	ماستر	
۳	عبداللله برهانی	حاجی علی محمد	پوهنیار	ماستر	
۴	عبدالروف فیاض	محمد	پوهنیار	ماستر	
۵	عبدالعلی لبیب	قمرالدین	پوهنیار	ماستر	

۲) دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری

دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری به منظور تربیه معلمان مسلکی و مجرب در حوزه ادبیات فارسی دری ایجاد گردیده است. این دیپارتمنت در بخش‌های تاریخ زبان، فنون ادبی و نقد و سبک‌های ادبی معلمان مسلکی تقدیم می‌کند.

دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری در سال (۱۳۹۳ خورشیدی) در چوکات پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور با استخدام دو کادر علمی تأسیس گردید. اکنون این دیپارتمنت دارای چهار کادر علمی می‌باشد که از جمله یک تن در مقطع دکترا در حال تحصیل است و سه تن در حال حاضر مصروف تدریس دیپارتمنت موجود است که از جمله دو تن آنان به درجه ماستر و یک تن به درجه لیسانس می‌باشد. دیپارتمنت ادبیات فارسی دری تا اکنون هشت دور تحصیلی محصل فارغ داده اند.

جدول (۱-۲): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت زبان و ادبیات فارسی دری با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

ردیف	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	علی خان شهریار	امان	پوهنیار	ماستر	
۲	عبدالقدیر پهلوی	محمد نظیر	پوهنیار	ماستر	
۳	شهاب الدین وفایی	غیاث الدین	نامزد پوهنیار	ماستر	
۴					

۳) دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو

دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو در سال ۱۳۹۴ ه.ش از طریق امتحانات کانکور عمومی وزارت محترم تحصیلات عالی محصل جذب نموده اما بعد از آن تا سال ۱۳۹۷ جذب محصل نداشت خوشبختانه این دیپارتمنت در همان سال در تشکیل پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور اضافه و به جذب محصل پرداخته است؛ که طی سه دوره محصل فارغ و در جامعه تقدیم نموده است.

محصلین فارغ شده از این دیپارتمنت به مکاتب وزارت معارف و دیگر ادارات دولتی مشغول وظیفه می‌باشند. این دیپارتمنت بخاطر مطالعه موضوعات کارخانگی، سمینارها، مونوگراف‌ها و بلند بردن ظرفیت محصلین یک کتابخانه کوچک داشته که در آن تقریباً ۵۰۰ جلد کتاب دینی، ادبی و قاموس‌ها وجود دارد و در کنار این کتابخانه یک کتابخانه الکترونیکی نیز به ظرفیت ۷۰۰ جلد کتاب مختلف فعال است که معلومات از طریق کمپیوتر و موبایل به محصلین ارسال می‌شود و از این طریق محصلان می‌توانند پروژه‌ها و سمینارهای خویش را به وجه احسن انجام بدهند. دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو دارای چهار تن اعضای کادر علمی به سویه‌های تحصیلی ماستری و لیسانس می‌باشد.

جدول (۳-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت زبان و ادبیات پشتو با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		درجه تحصیل	رتبه علمی	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	عبدالله اغیز	سیداجان	ماستر	پوهنمل	
۲	فریدالله اندیال	گل بهار	ماستر	پوهنمل	
۳	خان محمد مومند	گل رحمان	لیسانس	نامزد پوهنیار	
۴	حمیدالله	گل حضرت	لیسانس	نامزد پوهنیار	

۴) دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی

دیپارتمنت ادبیات انگلیسی به عنوان یک رشته رسماً فعالیت خود را در سال ۱۳۹۲ه.ش با پذیرش ۲۷ دانشجو در زیر مجموعه پوهنهی تعلیم و تربیه آغاز کرد و اولین دیپارتمنت زبان خارجی پوهنهی تعلیم و تربیه در پوهنتون غور محسوب می شود. این دیپارتمنت از بدو تاسیس علاوه بر مسئولیت تدریس زبان و ادبیات در این دیپارتمنت، مسئولیت تدریس زبان خارجی را در دیپارتمنت های مختلف پوهنهی تعلیم و تربیه و همچنان در سایر دیپارتمنت های پوهنهی های زراعت و کمپیوتر ساینس را نیز بعهدہ داشته است. همچنان در کنار آموزش دروس زبان، این دیپارتمنت همواره کارگاه ها، دوره های آموزشی، سمینارهای علمی و صنف های تقویتی را برگزار کرده است.

لازم به ذکر است که این دیپارتمنت تا اکنون پنج دور فارغ التحصلان را تقدیم جامعه کرده است. در سال تحصیلی ۱۴۰۱ه.ش. نیز این دیپارتمنت به تعداد ۳۷ نفر بشمول دختر و پسر را فارغ داده که یکی از دستاوردهای چشمگیر این بخش به حساب می آید. فعلاً این دیپارتمنت با داشتن ۱۵۱ نفر دانشجو و شش کادر علمی به سویه ماستر و لیسانس مصروف خدمت گذاری به جامعه است. در حال حاضر پوهنیار سخی مراد غوریانفر آمریت این بخش را به عهده دارد.

جدول (۴-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت زبان و ادبیات انگلیسی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	سید شیر آغا هاشمی	سید محمد	پوهنمل	ماستر	
۲	سخی مراد غوریانفر	بسم الله	پوهنیار	ماستر	
۳	ذبیح الله تابش	خان آقا	نامزد پوهنیار	ماستر	
۴	نثار احمد واحدی	غلام حیدر	نامزد پوهنیار	ماستر	
۵	اسدالله فیضی	اسماعیل	نامزد پوهنیار	ماستر	
۶	روض الدین سروش	جمعه خان	نامزد پوهنیار	لیسانس	

۵) دیپارتمنت تاریخ

آموزش علم تاریخ و کاربرد آن، نیازمند آموزش رسمی و تخصصی است. بدون آموزش تاریخ، نقد وقایع تاریخ از جمله رویدادهای فاجعه بار و نیز استفاده از تحولات سازنده تاریخ، ممکن نیست. تاریخ می تواند ما را در درک علمی از گذشته کمک نماید؛ بدون درک گذشته، دست یافتن به ثبات، همدیگر پذیری و آینده سالم میسر نیست. لذا، دیپارتمنت تاریخ، پوهنتون غور در سال ۱۳۹۴ ه.ش بصورت غیر رسمی فعالیت های خویش را آغاز نموده و از طریق پروسه ملی کانکور محصل جذب نمود ولی به شکل رسمی به تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۴ در چهار چوکات پوهنتون غور ایجاد گردید.

جدول (۵-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت تاریخ با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	نام و تخلص	نام پدر	رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
۱	موسی لعلی	محمدحسن	پوهندوی	ماستر	
۲	عزیزاحمد مصمم	سلطان احمد	نامزد پوهنیار	ماستر	
۳	جلیل احمد مرشد	محمدعیسی	نامزد پوهنیار	ماستر	

۶) دیپارتمنت روانشناسی

دیپارتمنت روان شناسی در سال (۱۳۹۵ ه.ش) در چوکات پوهنهی تعلیم و تربیه ایجاد شده است. حال این دیپارتمنت با داشتن سه نفر استاد در سطح ماستری و دو تن در سطح لیسانس متعهد به ارائه خدمات علمی در بخش مربوطه می باشند. این دیپارتمنت علاوه بر پیش برد فعالیت های علمی و تخصصی در بخش خویش، مسئولیت تدریس مضامین روان شناسی و مسلکی را در دیگر دیپارتمنت های پوهنهی تعلیم و تربیه نیز دارد. استادان این دیپارتمنت علاوه بر شایستگی و تخصص از تعهد بالایی وظیفه وی برخوردار بوده و بیشترین مکلفیت های درسی را نیز دارند. این دیپارتمنت به همکاری محصلانش تحقیقات مزید را در بخش های مربوطه شان بصورت تحقیقات ساحوی انجام داده و راه را برای علاقه مندانی به انجام تحقیقات ساحوی و دسته اول بشر از پیش باز نموده اند. دیپارتمنت روان شناسی برای اولین بار در سال ۱۳۹۸ ه.ش از این رشته به تعداد (۴۷ تن) محصل را به سویه لیسانس فارغ داده اند، فارغان این رشته در بسیاری جاها زمینه کاری یا بازار کار دارند که خوشبختانه تاحال به تعداد ۴۵ تن از فارغان این رشته در بخش های مختلف و اکثرا مطابق به رشته و یا نزدیک به رشته تحصیلی شان، استخدام شده و وارد بازار کار گردیده و مصروف ارائه خدمات روان درمانی و صحت روانی در جامعه به شدت نیازمند می باشند.

جدول (۱-۶): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت روانشناسی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	قاسم فرهنگ	احمد حسین	پوهنمل	ماستر	
۲	غیاث الدین عصمتیار	ذکریا	پوهنیار	ماستر	
۳	تیمورشاه رحیمی	ملاغلام	نامزد پوهنیار	ماستر	
۴	امیرخان دولتی	جمعه	نامزدپوهنیار	لیسانس	
۵	مرتضی مطهری	احمد علی	نامزدپوهنیار	لیسانس	

(۷) دیپارتمنت آموزش کمپیوتر

دیپارتمنت آموزش کمپیوتر رسماً در سال ۱۳۹۲ ه.ش در چوکات پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور آغاز به فعالیت نمود. این دیپارتمنت فعلاً دارای چهار تن استاد می باشد که از جمله یک تن آنها در حال تحصیل به مقطع دکتورا در کشور دوست ترکیه و یک تن آنها مشغول تحصیل دوره ماستری در کشور چین می باشد. استادان این دیپارتمنت دارای تجربه های علمی کافی و دانش بروز بوده و دارای رتبه های علمی پوهنمل، پوهنیار و نامزد پوهنیار می باشند.

جدول (۱-۷): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت آموزش کمپیوتر با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	عبدالقدیر رسولی	جهانگیر	پوهنمل	دکتر	
۲	علی رضا محمدی	حبیب الله	نامزدپوهنیار	لیسانس	
۳	عبدالحمید عزیزی	عزیزگل	نامزدپوهنیار	ماستر	
۴	عبدالبصیر محمدی	عبدالرشید	نامزدپوهنیار	لیسانس	

(۸) دیپارتمنت ریاضی

دیپارتمنت ریاضی از زمان ایجاد پوهنحی تعلیم و تربیه و تاسیس پوهنتون غور آغاز به فعالیت نموده، و در زمان منظوری این دیپارتمنت به نام دیپارتمنت ریاضی - فزیک مسمی بود و در سال ۱۳۹۴ ه.ش به نام دیپارتمنت مستقل ریاضی فعالیت داشته/ دارد. این دیپارتمنت اکنون دارای (۵) تن استاد می باشد. برخی از استادان این بخش دارای سویه علمی ماستری و لیسانس و رتبه علمی پوهنمل، پوهنیار و نامزد پوهنیار می باشند. اعضای دیپارتمنت کارهای خویش را مطابق قوانین، لایحه ها و طرزالعمل های وزارت

محترم تحصیلات عالی پیش می‌برند. این بخش چندین دور است که محصلان زیادی را فارغ داده‌است. محصلانی که از این دیپارتمنت فارغ گردیده/می‌شوند، شایسته‌گی لازم را در تدریس مضامین ریاضی در مکاتب، دارالمعلمین ها و پوهنتون ها دارا می‌باشند.

جدول (۸-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت ریاضی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	جمعه خان پژمان	محمد	پوهنمل	ماستر	
۲	ضیال‌الدین ضیا	غلام غوث	پوهنمل	ماستر	
۳	نورالحق عشرت	نصرالدین	نامزد پوهنیار	لیسانس	
۴	معروف آرمان	بهلول	نامزد پوهنیار	لیسانس	

۹) دیپارتمنت فزیک

دیپارتمنت فزیک، همزمان با ایجاد پوهنتون غور، در سال ۱۳۹۱ ه.ش طی پیشنهادی مقام ولایت غور به وزارت تحصیلات عالی، درچوکات پوهنحی تعلیم و تربیه تحت نام ریاضی-فزیک، به فعالیت آغاز و در سال ۱۳۹۴ ه.ش از دیپارتمنت ریاضی جدا شده و به‌عنوان یک دیپارتمنت مستقل در چوکات پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور به فعالیت آغاز نموده که تا امروز کارهای کادری و اداری آن توسط استادان فزیک پیش برده می‌شود. فعالیت استادان دیپارتمنت فزیک شامل تدریس، تألیف، تحقیق و ترجمه و سایر امور اکادمیک بوده، استادان به اساس تجربه و تدریس در سال‌های متمادی مضامین را تدریس، محصلان را رهنمایی، دانش و مهارت‌های خویش را بلند برده و آن را به محصلان انتقال می‌دهند. این دیپارتمنت تا اکنون دارای چهارعضو کادر علمی بوده، که ازجمله سه تن آنها به درجه تحصیل ماستر، و رتبه علمی پوهندوی می‌باشند و یک تن آنها لیسانس و نامزد پوهنیار می‌باشد. استادان این دیپارتمنت سعی می‌کنند تا محصلان را به حیث یک معلم مسلکی مطابق به نیازهای جامعه تربیه و فارغ دهند، تا در ساحه‌یی فعالیت خویش دارای مهارت و استعداد لازم باشند.

جدول (۹-۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت فزیک با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

شماره	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	فضل احمدفروزان	احمد	پوهنمل	ماستر	
۲	عوض برومند	محمد امین	پوهندوی	ماستر	
۳	عبدالقیوم شاداب	محمداعظم	پوهنمل	ماستر	
۴	احمد علی جوینده	ناصر	نامزد پوهنیار	لیسانس	

۱۰) دیپارتمنت کیمیا

دیپارتمنت کیمیا پوهنتون غور در سال ۱۳۹۱ ه.ش همزمان با ایجاد پوهنتون تحت نام کیمیا- بیولوژی در قالب پوهنهی تعلیم و تربیه به فعالیت‌های علمی و اکادمیکی خویش به صورت رسمی آغاز نمود. بناء به ضرورت و اهمیت این دیپارتمنت در سال ۱۳۹۵ ه.ش از دیپارتمنت بیولوژی جدا و به شکل مستقلانه فعالیت‌های علمی و اکادمیک خویش را ادامه می‌دهد تا باشد که به شکل تخصصی‌تر و مسلکی‌تر دانش کیمیا را در سطح کشور گسترش بدهد. این دیپارتمنت منحصیث یک نهاد اکادمیک تلاش می‌ورزد تا زمینه رشد و تعالی دانشجویان را در عرصه فراگیری دانش کیمیا، فراهم کند تا مصدر خدمت به جامعه و مردم ما گردد.

اعضای کادری این دیپارتمنت چهار نفر می‌باشند که در این میان سه تن شان درجه علمی ماستری و یک تن دارای درجه علمی لیسانس می‌باشد. قابل ذکر است که یک تن از اساتید این دیپارتمنت دارای رتبه علمی پوهندوی، دو تن پوهنیار و یک تن شان دارای رتبه علمی نامزد پوهنیار می‌باشد.

جدول (۱-۱۰): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت کیمیا با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

ردیف	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	محمدانور عرفان	علی احمد	پوهندوی	ماستر	
۲	محمدطیب پویا	غلام سخی	پوهنمل	ماستر	
۳	فضل الحق فضل	سلیم شاه	پوهنمل	ماستر	
۴	عبدالستار دانشیار	احمدحسین	پوهنیار	ماستر	
۵	بهاولدین کمال زاده	غلام غوث	نامزد پوهنیار	لیسانس	

۱۱) دیپارتمنت بیولوژی

مطابق پلان‌ها و استراتیژی‌های وزارت محترم تحصیلات عالی دیپارتمنت‌ها منحصیث واحدهای علمی و اکادمیک مکلف به ایجاد فضاء و شرایط مناسب برای فراگیری علوم، پیشرفت علمی و فرهنگی محصلان، آوردن تغییرات مثبت و مطلوب در دانش و سلوک محصلان، تطبیق پلان‌های وزارت محترم تحصیلات عالی، تحقیقات علمی، سوق محصلان به طرف کسب دانش و تطبیق آن در بهرورسازی، رفاه و آسایش زندگی هموطنان عزیز می‌باشد.

در پهلوی مکلفیت‌های فوق‌الذکر بهبود کیفیت تدریس و ارائه خدمات و همچنان پروسه تضمین کیفیت و استوار نمودن تمام فعالیت‌های اکادمیک مطابق معیارات وضع شده تضمین کیفیت از وظایف عمده دیپارتمنت‌ها شمرده می‌شود که این امر در حقیقت این مسئله را روشن و هویدا می‌سازد که در تشکیل دیپارتمنت تعداد اعضای کادر علمی و نیروی بشری به اندازه کافی موجود باشد تا بتوانند وظایف فوق‌الذکر دیپارتمنت را منحصیث یک کادر علمی که در تحقیقات، تدریس و ارائه خدمات به جامعه مسئول است

پیش‌برده و نقش درست را ایفاء نمایند. دیپارتمنت بیولوژی هم زمان با ایجاد پوهنتون غور در ساختار پوهنتون به نام «دیپارتمنت کیمیا و بیولوژی» ایجاد شده است. دیپارتمنت مذکور در سال ۱۳۹۵ هـ ش از دیپارتمنت کیمیا جدا شد و به عنوان یک بخش جدا آغاز به کار کرد. و همچنین نخستین دور فارغان خود را در سال ۱۳۹۶ هـ ش به جامعه تقدیم نموده است. در پروگرام‌ها و مفردات درسی آن اصلاحات لازم بوجود آمد یعنی به سیستم کزیت تنظیم، فعالیت‌ها شکل اختصاصی را گرفته که در مفردات درسی آن مضامین اساسی، اختصاصی، فرعی و پوهنتون شمول جایگزین گردید.

اعضای کادری این دیپارتمنت برعلاوه کمیته‌های پوهنجی در کمیته‌های مختلف این پوهنتون مانند (تضمین کیفیت، نصاب، تحقیقات، نظم و دسپلین و امتحانات ...) سهم فعال و مسئولیت دارند.

این دیپارتمنت در تشکیل خود چهار بست کادری دارد که یک‌تن استادان این بخش به صفت رییس پوهنجی زراعت مصروف ایفای خدمت می‌باشد.

جدول (۱-۱۱): تشکیل اعضای کادری دیپارتمنت بیولوژی با تفکیک رتبه علمی و درجه تحصیل

ردیف	شهرت		رتبه علمی	درجه تحصیل	ملاحظات
	نام و تخلص	نام پدر			
۱	بشیراحمد عاصم	خادم حسین	پوهنمل	ماسٹر	
۲	محمدعارف احساس	غلام محی الدین	پوهنمل	ماسٹر	
۳	عبدالناصر فقیری	ملا محمدسعید	نامزد پوهنیار	لیسانس	
۴	حضرت گل احمدی	احمدخان	نامزد پوهنیار	لیسانس	

مدیریت‌های پوهنجی

- ۱- مدیریت عمومی تدریسی این پوهنجی همزمان با ایجاد پوهنتون غور در سال ۱۳۹۱ هـ ش در تشکیل پوهنجی تعلیم و تربیه اضافه و تا کنون در بخش‌های ترتیب حاضری و تقسیم اوقات درسی، نظارت و کنترل از ثبت نام محصلان جدید شمول، ترتیب پلان کاری ماهوار، ربعوار و سالانه، ترتیب احصائیه محصلان شامل امتحان، محروم، ناکام، غیرحاضر، تاجیل و نتایج امتحانات) و استفاده از سیستم الکترونیکی HEMIS فعالیت‌های شایانی نموده‌است.
- ۲- مدیریت اجرائیه دیپارتمنت‌ها. این مدیریت حسب ضرورت کارهای این پوهنجی ایجاد گردیده و طبق لایحه وظایف خود کارهای (ثبت نام محصلین جدیدالشمول، ترتیب تقسیم اوقات واحصائیه محصلین ناکام، محروم و غیرحاضر، ترتیب لست مستحق بدل اعاشه، ترتیب و توزیع کارت برای محصلین، تهیه راپور حاضری استادان و محصلان، تهیه دیتابیس استادان، کارمندان، محصلان و فارغان) اداری خود را انجام داده‌است و انجام می‌دهد
- ۳- مدیریت تکنیشن (لایرانت): دراین بخش دوتن منحث مدیر بمنظور طرز استفاده از وسایل و تجهیزات لابراتوار، مواظبت و نگهداری از تمام تجهیزات و وسایل و استفاده از سیستم‌های الکترونیکی HEMIS و HELMIS. و رهنمائی آشنایی سازی کامل محصلین جهت استفاده از مواد لابراتواری و وسایل درهنگامی تدریس عملی به همکاری استادان فعالیت می‌نمایند.

تشکیل کادری و اداری پوهنهی تعلیم و تربیه: در تشکیلات کادری پوهنهی (۵۸) تن استاد مصروف تدریس، تحقیق و تحصیل بوده و در بخش اداری شش تن مدیریت تدریسی، مدیریت اجرائیه و مدیریت تکنیشن (لابرانت) و دوتن کارکنان خدماتی مصروف فعالیت‌اند.

جدول (۱۲-۱): ذیل شامل تمام پرسونل پوهنهی تعلیم و تربیه باتفکیک بست کادری و اداری را نشان می‌دهد.

سال	بست‌های اداری	بست‌های کادری	مجموع بست‌ها
۱۴۰۳	۷	۸۰	۸۷
۱۴۰۴	۶	۶۰	۶۶

جدول (۱۳-۱): تعداد اساتید پوهنهی تعلیم و تربیه به تفکیک درجه تحصیل

لیسانس	ماستر	دکتر
۱۴	۴۳	۲

جدول (۱۴-۱): مجموعه اساتید پوهنهی تعلیم و تربیه به تفکیک رتبه علمی

نامزد پوهنیار	پوهنیار	پوهنمل	پوهندوی	پوهنوال	پوهاند	مجموع
۳۳	۹	۱۳	۴			۵۹

جدول (۱۵-۱): نسبت استاد به محصل پوهنهی تعلیم و تربیه

نام پوهنهی	تعداد محصلان	تعداد اعضای کادر علمی	نسبت استاد به محصل
تعلیم و تربیه	۶۹۶	۶۰	۱/۱۱

جدول (۱۶-۱): تشکیل منظور شده پوهنهی تعلیم و تربیه در سال ۱۴۰۴ ه.ش. پوهنهی تعلیم و تربیه در سال مالی ۱۴۰۴ ه.ش. خویش دارای ۶۶ بست کادری و اداری می‌باشد

تشکیل/بست	بست								بالمقطع(حق الزحمه)	مجموع	ملاحظات
	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸				
بست‌های اداری	۰	۰	۱	۳	۰	۰	۲		۶		
بست‌های خالی اداری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰				
بست‌های اکادمیک	۱	۱۱	۴۷	۰	۰	۰	۰		۵۹		
بست‌های خالی اکادمیک											

امکانات و زیربناها

لابراتوارها

این پوهنچی پنج لابراتوار در دیپارتمنت‌های آموزش کمپیوتر، ریاضی، فزیک، کیمیا و بیولوژی می‌باشند که غرض تسهیل دروس عملی، محصلان در لابراتوارهای مذکور آموزش می‌بینند. قابل ذکر است که با سعی و تلاش هیئت رهبری پوهنچی تعلیم و تربیه و پوهنتون غور مواد لابراتواری چهار دیپارتمنت (ریاضی، فزیک، کیمیا و بیولوژی) در سال ۱۴۰۳ ه.ش از طرف ریاست محترم تحقیق-تالیف و ترجمه خریداری گردیده بود و در سال ۱۴۰۴ ه.ش برای پوهنچی تحویل داده شده که ان شاء الله مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تعمیرها

این پوهنچی بالای اراضی ۳۰ جریب زمین مملوکه پوهنتون غور دارای دو باب تعمیر (للیه انائیه) فعال جهت تسهیلات لیلیه انائیه ساخته شده است، یک باب تعمیر تدریسی نیمه کاره و دو باب تعمیر لابراتواری به شکل الحاقیه (با تکمیل ۷۰٪ کار تخنیکی) دارد، که از سال ۱۳۹۶ ه.ش تا کنون از دو باب تعمیر لیلیه خود به عنوان مکان‌های اداری و صنوف درسی استفاده می‌نماید.

کتابخانه

پوهنچی تعلیم و تربیه دارای یک کتابخانه نسبتاً مجهز می‌باشد تا کنون به تعداد ۲۵۳ جلد کتاب در این کتابخانه ثبت دیتابیس گردیده، استادان و محصلان از آن استفاده می‌نمایند. علاوه بر دیپارتمنت‌های علوم و فرهنگ اسلامی، زبان و ادبیات پشتو، ریاضی و بیولوژی و اکثر دیپارتمنت‌ها به قدر کافی کتب مختلفه در رشته‌های متخلف کتاب وجود دارد. هیئت رهبری این پوهنچی تلاش دارد تا در آینده بتواند تا یک کتابخانه معیاری و مجهز با کتب معتبر داشته باشد.

کمیته‌های فعال در سطح پوهنچی تعلیم و تربیه

این پوهنچی دارای کمیته‌های ذیل می‌باشد که هر کدام به نوبه‌ی خود دارای لایحه وظایف مشخص، پلان کاری-تطبیقی، تقسیم اوقات جلسات و کتاب ثبت جلسات می‌باشند.

اینک به معرفی هریک آن‌ها پرداخته می‌شود:

کمیته تضمین کیفیت

این کمیته دارای یک مسئول و یازده نفر عضو می‌باشد که اعضای این کمیته را آمرین دیپارتمنت شکل می‌دهند و هر کدام اعضاء دارای رتبه علمی و درجه تحصیلی بلند می‌باشند. کمیته تضمین کیفیت پوهنچی تعلیم و تربیه بر مبنای لایحه تضمین کیفیت و

اعتبار دهی و لزوم دید رهبری پوهنتون غور در سال ۱۴۰۱ ه.ش ایجاد گردیده است. اعضای کمیته مذکور متشکل از یک مسئول و آمرین دیپارتمنت‌های یازده گانه پوهنحی تعلیم و تربیه به عنوان عضو می‌باشند که جلسات خود را به ریاست رئیس پوهنحی برگزار می‌کند. به صورت عموم کمیته تضمین کیفیت مبتنی بر اصول و لوايح فعالیت های زیر را انجام می‌دهد:

1. تشویق، ترغیب و تسریع بهبود کیفیت نهاد پوهنحی تعلیم و تربیه جهت رسیدن به معیارهای ملی و بین‌المللی؛
2. همکاری در جریان اعتباردهی، با کمیته اصلی تضمین کیفیت پوهنتون؛
3. همکاری در انتخاب و آموزش اعضای کمیته تضمین کیفیت پوهنحی با ریاست پوهنحی و مقامات بالا؛
4. ارائه مشوره به آمرین دیپارتمنت‌های پوهنحی تعلیم و تربیه در مورد ارتقای کیفیت و اعتباردهی؛
5. ارائه مشوره و همکاری با آمریت تضمین کیفیت پوهنتون؛
6. آمادگی برای ارزیابی خودی و سایر برنامه‌های مربوط به تضمین کیفیت؛
7. گزارش‌گیری از تطبیق اسناد مرتبط به ارتقای کیفیت و اعتباردهی از آمریت دیپارتمنت‌ها؛
8. همکاری در معیاری‌سازی پوهنحی تعلیم و تربیه با معیارات اکادمیکی؛
9. تهیه مواد آجندای جلسات کمیته ارتقای (فرعی تضمین) کیفیت به سطح پوهنحی؛

کمیته تحقیقات علمی این کمیته در سطح پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور تشکیل گردید تا مطابق اصول، پالیسی و رهنمایی‌های وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان اهداف ذیل را دنبال کند: تشکیل جلسات ماه‌وار اعضای کمیته تحقیق، ترتیب آجندا و پلان کاری کمیته، اجراءات اصولی در مورد فیصله‌های کمیته، نظارت از تطبیق فیصله‌های کمیته، ارائه ابتکارات و نوآوری برای انکشاف و بهبود وضع پروژه‌های تحقیقی-علمی استادان و محصلان، رهنمایی استادان پوهنحی تعلیم و تربیه به‌خاطر شناسایی ژورنال‌های معتبر بین‌المللی، برگزاری سیمینارهای آموزشی-تحقیقی برای استادان و محصلان، ارسال پیشنهادهای مشخص به پوهنحی تعلیم و تربیه جهت رشد و ایجاد انگیزه برای گسترش موضوعات تحقیقی-علمی، زمینه‌سازی برای اجرای تحقیقات علمی با استفاده از امکانات موجود، ارزیابی و جمع‌آوری اسناد از فعالیت‌های اکادمیک اعضای کادر علمی این پوهنحی در ختم هر سال، اصلاح‌سازی و پیگیری از تائیدی تعیین موضوع مونوگراف دانشجوین، جمع‌آوری موضوعات مونوگراف‌های محصلان پوهنحی تعلیم و تربیه در ختم هر سال تحصیلی و آماده کردن دیتابیس برای آن‌ها، تلاش برای رفع نیازمندی‌های کمیته، تنظیم امور اکادمیکی و اداری کمیته، پیشنهاد برای تقدیر و تحسین از کار آن شماری اعضای کمیته تحقیق که از خود ابتکار، برانده‌گی و شایسته‌گی در امورات تحقیقی-علمی و سایر فعالیت‌های اکادمیک نشان داده‌اند و پیشنهاد مجازات در مورد آن عده اعضای کمیته که مرتکب تخلفات جدی می‌شوند، ارائه گزارش از فعالیت‌های کمیته تحقیق به ریاست شورای علمی پوهنحی تعلیم و تربیه.

کمیته نظم و دسپلین

جامعه اکادمیک می‌بایست به‌عنوان رهروان اندیشه و آگاهی، الگوی حسنه و اخلاق خوش در میان اقشار مختلف جامعه باشند. دانش و اخلاق (تعلیم و تربیه) دو بال رشد و تعالی در هر شرایطی از زندگی بوده و لازم و ملزوم یکدیگراند و علم بدون اخلاق در جامعه معنی پیدا ننموده و مسیر را به سوی هموار نخواهد برد تا اینکه ادب و اخلاق در آن رعایت نگردد. همان‌طوری که فرموده‌اند علم درخت است و ادب میوه‌ی آن بناءً درختی بدون میوه را کسی دوست ندارد؛ بنابراین از الزامات اساسی پوهنتون‌ها موجودیت لوايح و مقررات است که در پرتوی آن بتوان رفتار اکادمیک افراد وابسته در این نهادها را تنظیم نموده و از اعمال که باعث اخلاق و نقض حقوق دیگران می‌شود جلو

گیری به عمل آورد؛ در صورت بروز رفتار ناشایسته و غیر اکادمیک به صورت شفاف و عادلانه به آن رسیده گی نموده. و برای تامین عدالت تصامیم و تدابیر موثر اتخاذ کرد، بدین لحاظ جهت دستیابی به این اهداف کمیته نظم و دیسپلین نظر به پرائسیپها و پالیسی های وزارت محترم تحصیلات عالی در این پوهنچی ایجاد گردیده تا در صورت بروز مسایل و مشکلات رفتاری بتوان در پرتو رهنمودها و دساتیر بر محور قواعد و مقررات اجراء نمود. کمیته نظم و دیسپلین در پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور از بدو تاسیس تشکیل گردیده و در جریان سال های متمادی حسب ضرورت به موضوعات دیسپلینی رسیده گی نموده و طبق قوانین و مقررات و لوایح عمل نموده است.

کمیته آموزش الکترونیک سیستم آموزشی الکترونیکی به عنوان یک ابزار کارآمد، مؤثر و جامع، امکان دسترسی آسان به منابع درسی به صورت آنلاین، تعامل مؤثر میان استادان، دانشجویان و محیط اکادمیک را در جریان تحصیل فراهم می آورد. با استفاده از سیستم دیجیتال، فرایند یاددهی و یادگیری انعطاف پذیر و سریع بوجود آمده و همچنان فرصت دسترسی به منابع را در هر زمان و مکان فراهم می سازد.

این سیستم نه تنها محدودیت های زمانی و مکانی دوره های آموزشی را مرفوع می سازد، بلکه به ارتقای سطح علمی و تحقیقی نهاد علمی نیز کمک می کند. در شرایط کنونی، برگزاری کلاس های آموزشی آنلاین به یکی از الزامات و ضروریات عصر امروزی تبدیل شده است، سیستم آموزشی الکترونیکی پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور، با فراهم نمودن کلاس های مجازی، منابع آموزشی دیجیتال، افزایش مشارکت فعال دانشجویان در فرایند یادگیری، نقش حیاتی در استمرار آموزش باکیفیت ایفا می کند. همچنان این امکان را برای دانشجویان می دهند تا همگام با تحولات فناوری، به تحصیلات عالی خود ادامه دهند.

کمیته فرهنگی باتوجه به معیار دوم ریاست ارتقای کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی کشور، سایر قوانین و مقررات مقام وزارت تحصیلات عالی و با در نظر داشت پلان استراتیژی و اهداف پوهنچی تعلیم و تربیه، کمیته فرهنگی ایجاد و فعالیت می نماید. کمیته فرهنگی به منظور حمایت و گسترش فرهنگ و اخلاق، تقویت روحیه علمی محصلان مستعد و توانمند، فراهم آوری زمینه های مناسب برای فعالیت های جمعی فرهنگی محصلان، زمینه سازی برای رشد خلاقیت های محصلان، نهادینه ساختن برنامه علمی و فرهنگی، نشر و ترویج یافته های فرهنگی، برنامه ریزی و اجرای بازدید از مکان های تاریخی علمی و فرهنگی و شخصیت ادبی، افزایش مشارکت و رقابت میان محصلان در فعالیت های علمی و فرهنگی، بهره گیری از توان مندی ها جهت توسعه و بازده دانش، تحقق اهداف پلان استراتیژیکی پوهنتون غور و اهداف پلان استراتیژیک پوهنچی تعلیم و تربیه، فراهم سازی زیربنای مناسب به منظور به کارگیری توان فارغ التحصیلان، زمینه سازی مناسب برای ایجاد و انتقال تکنولوژی معلوماتی و جنبش نرم افزاری، ژرف نگری در مسایل علمی و اجتماعی و فرهنگی در سطح پوهنچی تعلیم و تربیه تشکیل می شود.

کمیته فرهنگی پیوند میان پوهنچی و محصلان، مراکز علمی و جامعه را از طریق برگزاری سمینارهای علمی، جشنواره ها، کنفرانس ها، مسابقات علمی، مناظره، مسابقات رقابتی، برنامه ها و جلسات فرهنگی و آموزشی مشترک فراهم می کند. کمیته فرهنگی با هماهنگی سایر کمیته های سطح پوهنچی تلاش می کند تا بر محتوای احکام و مقررات پیش بینی شده در لوایح و طرز العمل خود در استقرار نظام تضمین کیفیت جهت ارزشیابی و افزایش بهره وری فعالیت های مهم را انجام دهد.

کمیته تطبیق نصاب این کمیته طبق پلان کاری از تمام صنوف ارزیابی می‌نماید و مطابق به چک لیست مشخص نصاب را تحت کنترل دارد تا باشد آنچه که وزارت محترم تحصیلات عالی برای آموزش نسل جوان وطن در نظر گرفته تدریس شود. هدف اصلی کمیته نصاب پوهنچی این است تا اطمینان حاصل کند که نصاب تحصیلی با اهداف و مقاصد کلی پوهنچی و نیازمندی‌های جامعه و بازار کار مطابقت داشته و نیازهای اکادمیک محصلان را برآورده می‌کند همچنین کمیته نصاب از بروز بودن مفردات درسی استاد، و مطابقت داشتن آن با مفردات تأیید شده وزارت تحصیلات عالی و از روند تطبیق آن نیز نظارت جامع و همه جانبه می‌کند.

مطابقت نصاب تحصیلی با استانداردهای اعتبار دهی ملی و بین المللی و روندهای آموزشی فعلی، از جمله امر حتمی می‌باشد که کمیته نصاب پوهنچی در این زمینه نقش کلیدی را ایفا می‌کند. حتی ممکن است این کمیته از طریق برقراری ارتباط با متخصصان در خصوص بروز رسانی نصاب تحصیلی موجود گام‌های مهم را بردارد. این کمیته علاوه بر توسعه و ارزیابی نصاب تحصیلی، ارزیابی نتایج آموزشی محصلان را نیز نظارت می‌کند. آنها با بررسی نمودن داده‌های ارزیابی، عملکرد محصلان را تجزیه و تحلیل نموده و بر اساس یافته‌ها اقدامات لازم را برای بهبود نصاب تحصیلی انجام می‌دهد.

کمیته انجمن محصلان این کمیته در سطح پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور تشکیل گردید تا مطابق اصول، پالیسی و رهنمایی‌های وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان اهداف ذیل را دنبال کند: تشکیل جلسات ماه‌وار اعضای کمیته تحقیق، ترتیب آجندا و پلان کاری کمیته، اجراءات اصولی در مورد فیصله‌های کمیته، نظارت از تطبیق فیصله‌های کمیته، ارائه ابتکارات و نوآوری برای انکشاف و بهبود وضعیت محصلین، ارائه گزارش از فعالیت‌های کمیته انجمن محصلین به ریاست شورای علمی پوهنچی تعلیم و تربیه.

انجمن علمی محصلین نقش بسیار مهمی در فعال کردن ظرفیت موجود در محصلین دارد و می‌تواند استعداد جوانان را شکوفا کند؛ فعالیت گسترده محصلین در انجمن علمی، تشکیل تیم‌های مختلف و قرار گرفتن محصلین در کنار یکدیگر، خلاقیت و هم‌افزایی فکری بیشتری را رقم می‌زند که می‌تواند در پیشرفت علمی و دانش کشور مؤثر باشد.

انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی محصلین و حمایت از انجمن‌های علمی محصلین و جمعیت‌های علمی به منظور ارتقای مشارکت در تصمیم‌گیری و توسعه، که به انجمن‌های علمی محصلین به مثابه ظرفیتی برای حضور نخبگان علمی تاکید دارد.

لذا به منظور حمایت، تقویت و ترویج فرهنگ و اخلاق علمی در پوهنتون‌های کشور، تقویت روحیه و بنیاد علمی دانشجویان مستعد و توانمند و فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای فعالیت‌های جمعی و علمی، همچنین بهره‌مندی از توانمندی و خلاقیت دانشجویان در تحقق توسعه علمی و نهضت تولید علم؛ انجمن‌های علمی محصلین و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی محصلین در بخش‌های مختلف علم و دانش با حمایت پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی کشور انجام می‌شود.

ایجاد هماهنگی میان محصلین و پوهنچی تعلیم و تربیه، ایجاد زمینه‌های مناسب برای شکوفایی استعدادها و بروز خلاقیت علمی محصلین و استفاده از توانمندی ایشان در تحقق و تقویت فضای علمی پوهنتون، افزایش مشارکت جمعی و داوطلبانه محصلین در فعالیت‌های علمی به منظور ترویج فرهنگ اسلامی و افغانی و همچنین کار گروهی، تکمیل رسالت‌های پوهنچی در تربیت نیروی انسانی متخصص توان‌مند با رویکرد فرصت‌دهی و اعتماد، تقویت و تحکیم پیوندهای نظام تعلیم و تربیه عالی با بخش‌های مختلف جامعه علمی.

کمیته امتحانات در یک نظام آموزش، امتحانات نقش مهمی در بهبود فرایند یاددهی و یادگیری ایفا می‌نماید. علاوه بر اینکه متضمن هر گونه تغییر و نوآوری در روند بهینه‌سازی نظام آموزشی است. بر اساس ماده اول لایحه امتحانات موسسات تحصیلات عالی، امتحان روشی است که به وسیله آن درجه کسب دانش یا مهارت عملی محصلان در یک دوره معین تحصیلی ارزیابی می‌شود. با توجه به مفاد ماده پنجم لایحه امتحانات مؤسسات تحصیلات عالی، بررسی از نظم امتحانات، همکاری در قسمت برگزاری به موقع امتحانات، ملاحظه نصاب حاضری و تثبیت محرومان و غایبان، بررسی، ارزیابی و تطبیق مواد، ملاحظه مطابقت سوال‌های هر مضمون با شرایط پیش‌بینی شده در آن لایحه، ارزیابی و رفع شکایات در رابطه به برگزاری امتحانات، ارایه گزارش به مراجع مربوط و شورا های علمی، نظارت از جریان امتحانات و ارایه گزارش در مورد شکایات و کمبودی‌ها، از جمله مکلفیت‌های کمیته امتحانات پوهنتون می باشد.

کمیته امتحانات پوهنچی یکی از بخش‌های مهم بوده که متشکل از ۵-۱۰ نفر اساتید کادر پوهنچی می‌باشد. اعضای این کمیته در جلسه شورای علمی پوهنچی تعیین و تایید می شوند .

مطالعات و تحقیقات علمی

در جوامع متمدن امروزی، تحقیقات علمی مهم‌ترین عامل شکوفایی نظام‌های اجتماعی و برتری آن‌ها در جهان مملو از رقابت می‌باشد. قلمرو فرهنگی تمدنی افغانستان، سرگذشت بزرگ‌ترین و مشهورترین تمدن‌های تاریخی را در خاطره خویش دارد؛ اما آنچه سبب اوج‌گیری و یا نشیب آنان گردیده است، میزان بر خورداری از خرد، علم و آگاهی و نقش و جایگاه محققان و دانشمندان در این تمدن‌ها بوده است. وضعیت اسفبار کنونی در جامعه ما محصول در انزوا قرار گرفتن محققان و دانشمندان و یا حوزه‌های تفکر، اندیشه و علم آفرینی می‌باشد و همین عامل ریشه عقب افتادگی، وابستگی و بحران‌های جاری در کشور بوده است. در وضعیت کنونی جامعه ما مسئله شناسی پژوهش‌گرانه، ریشه یابی‌ها، پیامد نگر‌ها و راه حل‌ها بنیاد علمی- تحقیقی ندارد و درست به همین دلیل است که انواع چالش‌ها و بحران‌ها همچنان استمرار می‌یابند و حتی عمیق‌تر می‌گردند.

نگاه ما به تحقیقات علمی، بر بنیاد مسئله شناسی تاریخی و تمدنی ما استوار است. لذا، بطور مجموعی استادان پوهنچی تعلیم و تربیه تا اکنون به تعداد (۶۵) مقاله تحقیقی به ژورنال‌های معتبر بین‌المللی و (۴۱) مقاله علمی-تحقیقی به ژورنال‌های معتبر ملی به نشر رسانده است و (۴۳) اثر علمی ترجمه شده و رساله تحقیقی نیز کار شده است.

بخش اعضای کادری پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور تلاش می‌ورزد تا در زمینه‌های تحقیق، ترجمه، تألیف، نشر آثار علمی و تحقیقی، برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی ملی و بین‌المللی و برنامه‌های ارتقاء ظرفیت علمی، گام‌های مؤثری بردارد. این اعضاء در زمینه‌های مونوگراف نویسی و تزس نویسی محصلان و ترفیعات علمی استادان نیز برنامه‌های مشخص خواهد داشت. پوهنچی تعلیم و تربیه پوهنتون غور، در چارچوب این برنامه استراتژیک متعاقباً برنامه‌های عملیاتی خویش، موارد ذیل را در دستور کارخویش قرار خواهد داد:

۱. تعیین استراتژی مناسب برای تحقیقات علمی و تهیه پلان‌های عملیاتی سالیانه تحقیقی؛
۲. درخواست بودجه سالیانه طبق نیازها و برنامه‌های علمی - تحقیقی؛
۳. فراهم کردن شرایطی مطالعات و تحقیقات علمی در چارچوب ریاست پوهنچی تعلیم و تربیه؛
۴. فراهم کردن مکان مناسب برای تحقیقات علمی- عملی؛
۵. شناسایی ظرفیت‌های موجود در کادر علمی به منظور فعالیت در این پوهنچی و ارایه برنامه‌های کاری مشخص برای آن‌ها؛

۶. فراهم ساختن زمینه‌های همکاری با سایر نهادهای آکادمیک داخلی و خارجی و استفاده متقابل از ظرفیت‌های موجود؛
۷. برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی- تحقیقی؛
۸. ایجاد و گسترش کتابخانه‌های تخصصی برای پوهنچی دیپارتمنت‌ها؛
۹. تهیه کتاب‌ها و لکچر نوت‌های درسی در ساختار و محتوای مناسب و پاسخگو به منظور دسترسی مستقیم و آسان محصلان به منابع درسی؛

فصل دوم

دیدگاه (Vision)

پوهنهی تعلیم و تربیه می‌خواهد در پرتو ارزش‌های اسلامی و ملی، از طریق تدریس و تحقیق معیاری، جوانان متعهد، متخصص و معلمان مسلکی را تقدیم جامعه نموده تا در آینده به‌عنوان یک نهاد علمی معتبر در سطح کشور شناخته شود.

مأموریت (Mission)

پوهنهی تعلیم و تربیه تلاش می‌ورزد زمینه تحصیلات عالی را در مقطع لیسانس برای متقاضیان در رشته‌های علوم انسانی و ساینسی فراهم کرده، تا از این طریق بتواند نیازهای جامعه را مرفوع سازد.

ارزش‌ها

ما به ارائه آموزش با کیفیت بالا باور داریم که محصلان را به مهارت‌های لازم برای تدریس مفید و مؤثر مجهز می‌سازد. تقویت فرآیندهای آموزشی از طریق بهبود برنامه‌های درسی، بهره‌گیری از تکنولوژی‌های آموزشی و به‌کارگیری روش‌های نوین تدریس از اصول اساسی ما است. هدف ما ارتقای سطح علمی محصلان و تربیت استادان شایسته‌ای است که بتوانند نیازهای آموزشی جامعه را به خوبی پاسخ دهند؛ همچنین بدون در نظر گرفتن جنسیت، قومیت یا شرایط اقتصادی، متعهد هستیم. ایجاد محیطی فراگیر و بدون تبعیض که در آن همه افراد بتوانند به آموزش عالی دسترسی داشته باشند، از اولویت‌های اساسی ما محسوب می‌شود. تشویق به نوآوری و خلاقیت در آموزش و یادگیری از ارزش‌های کلیدی ما است. ما به توسعه روش‌های آموزشی جدید و تقویت تحقیقات علمی در حوزه تعلیم و تربیه اهمیت می‌دهیم. استفاده از تکنولوژی‌های نوین و طراحی روش‌های تدریس خلاقانه به منظور بهبود کیفیت آموزش و افزایش انگیزه یادگیری محصلان از اهداف اصلی ما است. ما به ایجاد محیطی مبتنی بر شفافیت در امور اداری و آموزشی پایبندیم، همچنین ارائه اطلاعات دقیق و روشن به ذی‌نفعان، از اصول محوری ماست. ما بر این باوریم که شفافیت و پاسخ‌گویی، اعتماد عمومی را افزایش داده و زمینه‌ساز تحقق اهداف استراتژیک ما خواهد بود. مهم‌ترین این ارزش‌ها عبارت‌اند از:

➤ تعهد به اجراء و پابندی به احکام و ارزش‌های اسلامی

➤ صداقت، شفافیت و مسئولیت‌پذیری

- حفظ کرامت انسانی
- تربیه کادرهای مسلکی
- استفاده از تکنولوژی مدرن
- تقویت روحیه رقابتی سالم علمی
- متعهد به تدریس و آموزش باکیفیت
- تعهد به عدالت و انصاف
- کنش‌گری به نوآوری و خلاقیت
- احترام به تنوع فرهنگی و اجتماعی
- توسعه‌ی پایدار با حفظ ارزش‌های اسلامی
- ارتباط هدفمند و مستمر با فارغ‌التحصیلان

اهداف بلند مدت پوهنچی تعلیم و تربیه

اهداف بلندمدت پوهنچی تعلیم و تربیه بر اساس دیدگاه، مأموریت، اهداف استراتژیک، عوامل محیطی داخلی و خارجی موجود تعیین و در ذیل فهرست گردیده‌است.

- ۱- حمایت و حفظ ارزش‌های اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی، بر بنیاد آموزه‌های دین مبین اسلام؛
- ۲- تکمیل معیارهای تضمین کیفیت، انکشاف و بهبود بخشیدن کیفیت تدریس، تحقیق و آموزش؛
- ۳- انجام تحقیقات علمی و برگزاری ورکشاپ‌ها و کنفرانس‌ها توسط اعضای کادر علمی جهت ارتقای ظرفیت استادان و محصلان؛
- ۴- توسعه و تجهیز صنوف، لابراتوارها و غنی‌سازی کتابخانه فیزیکی و دیجیتالی پوهنچی؛
- ۵- توسعه مهارت‌های مسلکی استادان و کارمندان پوهنچی و ارتقای سطح دانش آن‌ها؛
- ۶- امضاء و تطبیق تفاهم نامه‌ها با ادارات محلی ؛
- ۷- برگزاری مسابقات علمی (قرائت، تجوید، حسن صوت، مقاله نویسی، فن بیان، سیرت، پروپوزال نویسی) بین محصلان و معرفی آنها به سیر علمی؛
- ۸- تزئید بست‌های کادری و اداری در پوهنچی؛
- ۹- توسعه و استفاده از سیستم‌های آموزشی الکترونیک معیاری و ارزیابی استادان و محصلان ؛
- ۱۰- تربیه معلمان مسلکی، متخصص و متعهد مطابق با رشته تحصیلی؛
- ۱۱- افزایش ظرفیت و جذب محصلان در رشته‌های تعلیم و تربیه؛
- ۱۲- نظارت و ارزیابی، گزارش دهی و گزارش گیری به مراجع ذیربط و مبارزه علیه فساد اداری،

برنامه های آینده پوهنحی تعلیم و تربیه بر اساس اهداف ۱۱ یازده گانه پوهنتون غور

۱. انکشاف تحقیقات، تولید علم و نوآوری

همان گونه که همه می دانیم، تحقیق و نوآوری زیربنای پیشرفت نظام های آموزشی و تربیت نیروی متخصص است. پوهنحی تعلیم و تربیه پوهنتون غور، به عنوان یکی از بخش های علمی این پوهنتون، نقش مهمی در ارتقای کیفیت آموزش و توسعه روش های تدریس نوین دارد. این پوهنحی با تمرکز بر تحقیقات علمی، توانمندسازی استادان و محصلان، و ایجاد بسترهای مناسب برای تولید علم، در راستای بهبود نظام آموزشی کشور گام برمی دارد. بر همین اساس، در پنج سال آینده فعالیت های زیر را انجام می دهد:

۱. ایجاد کمیته تحقیقات علمی در سطح پوهنحی؛
۲. برگزاری ورکشاپ های و سمینارهای تحقیقی جهت ارتقای ظرفیت تحقیقاتی استادان و محصلان؛
۳. تشویق استادان به انجام تحقیقات علمی و ارائه مقالات در مجلات داخلی و خارجی؛
۴. فراهم سازی زمینه های تحقیقاتی برای محصلان تحت نظر استادان راهنما؛
۵. راه اندازی مراکز مشاوره برای راهنمایی محصلان در انجام تحقیقات؛
۶. تجهیز کتابخانه پوهنحی و ایجاد کتابخانه دیجیتالی برای دسترسی آسان به منابع علمی؛
۷. ایجاد آرشیف تحقیقات علمی؛
۸. همکاری با سایر پوهنحی ها در انجام تحقیقات مشترک؛
۹. افزایش کمی تحقیقات در سطح پوهنحی به منظور ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقی؛
۱۰. برگزاری مسابقات تحقیقی و علمی برای محصلان در زمینه های مرتبط به تعلیم و تربیه؛
۱۱. امضای تفاهم نامه های علمی و تحقیقی با پوهنحی های داخلی و خارجی؛

۲. ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی:

همانطور که می دانیم، ارتقای ظرفیت علمی اعضای کادر علمی یکی از عوامل اساسی در بهبود کیفیت آموزش و پژوهش در هر پوهنتون آموزشی است. پوهنحی تعلیم و تربیه، همچون سایر بخش های پوهنتون غور، همواره به دنبال ارتقای سطح علمی و حرفه ای اعضای کادر علمی خود بوده است. این پوهنحی تاکنون با همکاری پوهنتون غور، برنامه های مختلفی را برای ارتقای توانمندی های علمی استادان برگزار نموده است. در پنج سال آینده، پوهنحی در نظر دارد تا با هدف تقویت و ظرفیت علمی اعضای کادر علمی، فعالیت های زیر را به اجرا درآورد:

۱. تهیه و اجرای مکانیزم ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی پوهنحی؛
۲. پیشنهاد استادان به برنامه های ارتقا ظرفیت (آموزش مبتنی بر نتیجه و محصل محور و غیره) در سطح پوهنتون؛
۳. فعال سازی کمیته ای برای ارتقای مهارت های حرفه ای اعضای کادر علمی؛

۴. معرفی استادان به فیلوشیپ‌ها و برنامه‌های ماستری و دکتورا؛
۵. رسیدگی به موضوعات ترفیع استادان در وقت معینه؛
۶. پیشنهاد استادان به بورسیه‌های داخلی و بین‌المللی جهت ارتقای سطح علمی و تحقیقی؛
۷. تشویق و حمایت از استادان برای حضور در کنفرانس‌ها، سمینارها و ورکشاپ‌های در پوهنتون‌ها و سایر نهادهای بیرونی؛
۸. برگزاری دوره‌ها، سمینارها و ورکشاپ‌های آموزشی در زمینه‌های جدیدترین میتودهای تدریس و روش‌های نوین آموزشی؛
۹. ارائه مشاوره‌های حرفه‌ای و آموزشی برای کادر علمی به‌منظور بهبود کیفیت تدریس و تحقیق؛
۱۰. بررسی مشکلات درسی استادان و حل آن در سطح پوهنچی
۱۱. ارزیابی و ارتقای روش‌های تدریس درسی بر اساس بازخوردهای محصلان و پیشرفت‌های علمی؛
۱۲. ایجاد فرصت‌های شبکه‌سازی بین استادان این پوهنچی و سایر پوهنچی‌های برای تبادل تجربیات و همکاری‌های علمی؛
۱۳. تشویق استادان به نشر مقالات علمی در مجلات معتبر و ارائه تحقیقات در کنفرانس‌های داخلی و سایر پوهنتون‌های کشور؛
۱۴. توسعه سیستم‌های ارزیابی عملکرد علمی استادان به‌منظور تشویق و مکافات به دستاوردهای تحقیق

۳. توسعه و بهبود روابط با نهادهای اکادمیک و غیر اکادمیک

پوهنچی تعلیم و تربیه به اهمیت گسترش روابط علمی و همکاری با مؤسسات آموزشی داخلی و ارگان‌های دولتی و خصوصی توجه دارد و بر این باور است که ارتباطات علمی می‌تواند به ارتقای کیفیت آموزشی و تحقیقاتی کمک شایانی کند. به همین منظور، پوهنچی در پنج سال آینده در نظر دارد تا در زمینه ایجاد و تقویت روابط علمی فعالیت‌های زیر را انجام دهد:

۱. عقد توأمیت‌ها و تفاهم‌نامه‌های همکاری با نهادهای علمی در سطح ملی؛
۲. تقویت همکاری‌های علمی با ادارات و نهادهای دولتی و خصوصی؛
۳. انجام تحقیقات مشترک با نهادهای دولتی و خصوصی در زمینه بهبود سیستم آموزشی و تربیتی؛
۴. تماس و همکاری با مؤسسات دولتی و خصوصی برای ارائه خدمات آموزشی و تحقیقی؛
۵. برگزاری کنفرانس‌ها و سمینارهای علمی مشترک با نهادهای علمی و تحقیقاتی کشور؛
۶. ایجاد فرصت‌های مطالعاتی و تحقیقی برای محصلان در همکاری با نهادهای دولتی و خصوصی؛
۷. توسعه برنامه‌های کارآموزی با نهادهای دولتی و خصوصی برای ارتقاء مهارت‌های عملی محصلان؛

۴. توسعه و تجهیز زیرساخت‌ها

توسعه، بهبود و تجهیز زیرساخت‌ها از اهداف اصلی و کلیدی پوهنتون‌ها است که نقش بسیار مهمی در ارتقاء کیفیت آموزش و تحقیق دارد. برای تحقق این هدف، پوهنچی‌ها موظف‌اند نیازها و پیشنهادات اساسی خود را با بخش مالی و هیئت رهبری پوهنتون به اشتراک بگذارند تا اقدامات لازم توسط مقامات مسئول در این زمینه صورت گیرد. در راستای دستیابی به این هدف، پوهنچی تعلیم و تربیه قصد دارد طی پنج سال آینده مجموعه‌ای از فعالیت‌ها زیر را برای بهبود و توسعه زیرساخت‌های خود انجام دهد.

۱. پیشنهاد تجهیز ادارات پوهنچی با وسایل گرمایشی مناسب برای ارتقای شرایط کاری کارمندان؛
۲. پیشنهاد تأمین تجهیزات گرمایشی و سرمایشی استاندارد برای صنوف پوهنچی جهت راحتی و آسایش محصلان؛
۳. تجهیز صنوف درسی با امکانات مدرن آموزشی و فناوری‌های نوین به‌منظور تسهیل فرآیند یادگیری؛
۴. توسعه و تجهیز لابراتوارهای پوهنچی با ابزار و دستگاه‌های پیشرفته برای انجام تحقیقات علمی و پروژه‌های عملی؛

۵. پیشنهاد ایجاد فضاهای یادگیری مستقل، مانند سالن‌های مطالعه مجزا، به منظور تسهیل در مطالعه فردی و گروهی محصلان و فراهم آوردن محیطی مناسب برای ارتقاء سطح علمی؛
 ۶. پیشنهاد ایجاد محیطی آرام، راحت و مناسب، نورپردازی خوب و فضای کافی برای مطالعه و تحقیق استادان؛
 ۷. پیشنهاد مکان مناسب برای جلسات و مشاوره‌ها؛
 ۸. پیشنهاد دفتر مجزا برای هر دیپارتمنت در سطح پوهنچی.
- ۵. نظارت ارزیابی و بهبود کیفیت در سطح پوهنچی**
- پوهنچی تعلیم و تربیه به‌منظور ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی، دارای ساختار اصلی و کمیته‌های فرعی تضمین کیفیت در سطح پوهنچی می‌باشد. کمیته فرعی تضمین کیفیت مسئول نظارت و ارزیابی فرآیندهای آموزشی و تحقیقی بوده و با توجه به معیارهای از پیش تعیین‌شده، برای ارتقای کیفیت و اخذ اعتبار علمی همواره تلاش می‌کند. این کمیته به‌طور فعال در راستای بهبود فرآیندهای تدریس، تحقیق، و خدمات علمی در این پوهنچی فعالیت می‌نماید. پوهنچی تعلیم و تربیه در بخش نظارت، ارزیابی و بهبود کیفیت فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد:
۱. ایجاد کمیته فرعی تضمین کیفیت در سطح پوهنچی؛
 ۲. ارزیابی مستمر از فرآیندهای آموزشی و تحقیقی در پوهنچی؛
 ۳. ارزیابی منظم از خدمات تحصیلی و اقدام عملی جهت بهبود آن‌ها؛
 ۴. انجام ارزیابی‌های خودی جهت شناسایی نقاط قوت و ضعف شیوه‌های تدریس و بهبود کیفیت آموزش در پوهنچی؛
 ۵. انجام ارزیابی منظم از دیپارتمنت‌ها برای بررسی کیفیت تدریس، تحقیق و خدمات ارائه شده در هر دیپارتمنت و پیشنهادات برای بهبود آن‌ها؛
 ۶. استفاده صحیح از منابع و تسهیلات موجود در پوهنچی.
 ۷. شناسای نقاط ضعف و ارائه پیشنهادات برای بهبود آن‌ها؛
 ۸. همکاری نزدیک با آمریت تضمین کیفیت برای ارتقاء کیفیت این پوهنچی و کل پوهنتون؛
 ۹. تلاش‌ها برای کسب اعتبار آکادمیک پوهنچی.

فصل چهارم

استراتژی‌های پوهنچی تعلیم و تربیه

انتخاب استراتژی‌های پوهنچی تعلیم و تربیه

به اساس اولویت‌های برنامه استراتژیک ملی وزارت تحصیلات عالی که شامل پنج بخش کلان است، که به بخش‌های کوچک و متوسط تقسیم‌بندی می‌شود، که برای پوهنتون‌ها و مؤسسات دولتی و خصوصی، به‌عنوان رهنمود مورد توجه قرار گرفته است، این استراتژی‌ها عبارت‌اند از:

زیر بنا:

- ۱- تجهیز صنوف، لابراتوار و کتاب‌خانه پوهنچی.
- ۲- ایجاد سالون ارائه کنفرانس و اتاق مطالعه.

مالی و داری:

- ۱- ازدیاد بست‌های اداری در پوهنچی.
- ۲- جذب و مدیریت مالی از سازمان‌ها، مؤسسات خیریه و افراد خیر.
- ۳- صدور اسناد تحصیلی برای فارغان.
- ۴- توسعه و نظارت از ساختمان‌های اداری، تدریسی و تجهیزات پوهنچی.

دسترسی به تحصیلات عالی

۱. ارایه برنامه‌های آموزشی متنوع و توسعه مهارت‌های محصلان.
۲. پشتیبانی از فارغ‌التحصیلان از طریق ارایه خدمات مشاوره‌ی شغلی و رهنمایی ورود به بازار کار.
۳. ایجاد شبکه‌های ارتباط با فارغ‌التحصیلان برای تبادل تجربیات و فرصت‌های شغلی.

اداره و رهبری

- ۱- برنامه‌ریزی استراتژیک از طریق تعیین چشم‌انداز، مأموریت و اهداف بلند مدت پوهنچی.
- ۲- عیار ساختن تجهیزات پوهنچی به تکنالوژی نوین آموزشی-پژوهشی.
- ۳- گزارش دهی و پاسخ گویی.
- ۴- تفویض صلاحیت‌های اکادمیک در بخش حذف و ایجاد مضمون جدید، تجدید کریکولم، نیازسنجی و شارت‌لیست کاندیدان
- کادر علمی، استخدام استادان حق‌الزحمه در سطح دیپارتمنت‌ها.
- ۵- مبارزه با فساد، تعصب و بی‌عدالتی.

علمی و تحقیق:

۱. حمایت از پروژه‌های تحقیقات علمی از طریق تشویق استادان، محصلان جهت انجام تحقیقات و ابتکارات.
۲. فراهم کردن زمینه دسترسی به منابع تحقیقاتی (کتابخانه‌ها، نرم افزارهای تخصصی، پایگاه دیجیتالی).
۳. ارتقای ظرفیت اعضای کادر علمی و اداری از طریق ورکشاپ‌ها و برنامه‌های علمی فوق لیسانس (فلوشیپ، ماستری و دکتری).
۴. توسعه همکاری علمی با دیگر پوهنچی‌ها و ادارات ذی‌ربط در مطابقت با تفاهم‌نامه‌ها.
۵. ارزیابی و اعتبارسنجی تحقیقات علمی استادان و محصلان.

این پلان در جلسه مورخ ۱۰ / ۶ / ۱۴۰۴ هـ ش کمیته پلان استراتیژی تأیید و ثبت پرتوکول شماره (۸) کتاب جلسات می باشد

امضا مسئول کمیته پلان استراتیژی پوهنچی

این پلان در جلسه مورخ ۲۴ / ۶ / ۱۴۰۴ هـ ش شورای علمی پوهنچی تعلیم و تربیه تأیید و ثبت پرتوکول شماره (۶) کتاب جلسات می باشد.

امضا و مهر رئیس پوهنچی تعلیم و تربیه

این پلان در جلسه مورخ ۲۸ / ۷ / ۱۴۰۴ کمیته پلان استراتیژی سطح پوهنتون تأیید و ثبت پرتوکول شماره (۷) کتاب جلسات می باشد.

مسئول کمیته پلان استراتیژیک پوهنتون

این پلان در جلسه مورخ ۲۸ / ۸ / ۱۴۰۴ شورای علمی پوهنتون تأیید و ثبت پرتوکول شماره (۷) کتاب جلسات می باشد.

مولوی مجیب الله مقری

رئیس پوهنتون غور